

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-09-92-T
Datum: 18. septembar 2013.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsjedavajući
sudija Bakone Justice Moloto
sudija Christoph Flügge

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 18. septembra 2013.

TUŽILAC

protiv

RATKA MLADIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO DRUGOM ZAHTEJUVU TUŽILAŠTVA ZA
PRIHVATANJE DOKAZA NA OSNOVU PRAVILA 92BIS I PO
ZAHTEJUVU ZA ZAŠTITNE MJERE ZA SVJEDOKA RM-089**

Tužilaštvo:

g. Dermot Groome
g. Peter McCloskey

Obrana Ratka Mladića

g. Branko Lukić
g. Miodrag Stojanović

I. ISTORIЈAT POSTUPKA

1. Dana 12. februara 2013., tužilaštvo je dostavilo zahtjev (dalje u tekstu: Zahtjev) kojim traži da se u skladu s pravilom 92*bis* Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) u spis predmeta usvoji dokazni materijal vezan za dva svjedoka, svjedoka RM-014 i svjedoka RM-089 (dalje u tekstu: Svjedoci).¹ Istog dana tužilaštvo je dostavilo zahtjev za uvođenje zaštitnih mjera za svjedoka RM-089 (dalje u tekstu: Zahtjev za uvođenje zaštitnih mjera).² Dana 21. februara 2013., odbrana je dostavila zahtjev u kojem traži dodatnih 30 dana da odgovori na Zahtjev.³ Dana 26. februara 2013., odbrana je dostavila svoj odgovor na Zahtjev za uvođenje zaštitnih mjera (dalje u tekstu: Odgovor na zahtjev za uvođenje zaštitnih mjera).⁴ Dana 1. marta 2013., Vijeće je djelimično odobrilo zahtjev odbrane za produženje roka za odgovor na Zahtjev, određivši kao rok za odgovor 15. mart 2013.⁵ Odbrana je dostavila svoj odgovor 16. aprila 2013., više od mjesec dana nakon roka koji je bio određen.⁶ Odbrana nije pružila nikakvo objašnjenje ovako kasnog dostavljanja, pa Vijeće stoga ne prihvata taj odgovor kao valjano dostavljen.

II. ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

2. Tužilaštvo navodi da je dokazni materijal vezan za Svjedoke relevantan i da ima dokaznu vrijednost u odnosu na pitanja o kojima se vodi postupak u ovom predmetu, da je pouzdan i da je prihvatljiv u skladu s pravilom 92*bis* Pravilnika.⁷ Prema tvrdnjama tužilaštva, usvajanje dokaznog materijala vezanog za Svjedoke na osnovu pravila 92*bis* ubrzaće postupak, spriječiti da svjedoci žrtve nepotrebno ponovo izlaze pred Međunarodni sud, a optuženom neće nanijeti nepravičnu štetu.⁸ Tužilaštvo navodi da Svjedoci pružaju dokaze o „bazi zločina“, a da se u njihovom predloženom svjedočenju ne pominju pitanja koja se tiču djela i ponašanja optuženog.⁹ Tužilaštvo prihvata da možda postoje neka preklapanja između presuđenih činjenica i drugih već u spis ponuđenih dokaza, ali razjašnjava da redigovanje u nekim slučajevima nije izvršeno jer dokazni materijal koji se sada nudi na usvajanje sadrži više pojedinosti, ili zbog toga što bi se redigovanjem izgubile kontekstualne informacije.¹⁰

¹ Petnaesti zahtjev tužilaštva za usvajanje dokaza u skladu s pravilom 92*bis*, 12. februar 2013. (povjerljivo s povjerljivim aneksima A i B).

² Zahtjev tužilaštva za zaštitne mjere za svjedoka RM089, 12. februar 2013. (povjerljivo s povjerljivim aneksom A).

³ Zahtjev odbrane za produženje roka za davanje odgovora na četrnaesti, petnaesti, šesnaesti i sedamnaesti podnesak tužilaštva po pravilu 92*bis*, 21. februar 2013. (povjerljivo).

⁴ Odgovor odbrane na Zahtjev tužilaštva za zaštitne mjere za svjedoka RM089, 26. februar 2013. (povjerljivo).

⁵ T. 9503.

⁶ Odgovor odbrane na 15. zahtjev tužilaštva za usvajanje dokaznog materijala s skladu s pravilom 92*bis*, 16. april 2013. (povjerljivo).

⁷ Zahtjev, par. 5-7.

⁸ Zahtjev, par. 6.

⁹ Zahtjev, par. 6.

¹⁰ Zahtjev, par. 3.

3. Kada je riječ o svjedoku RM-014, tužilaštvo nudi izjavu tog svjedoka MKSJ-u od 25. maja 1997. i kratke dijelove iz prethodnih iskaza istog svjedoka u predmetima *Tužilac protiv Brđanina i Tužilac protiv Stanišića i Župljanina*.¹¹ Tužilaštvo na usvajanje takođe nudi listove s pseudonimom svjedoka RM-014 iz tih predmeta u svrhu identifikacije svjedoka RM-014 kao svjedoka koji je dao te iskaze, i traži dozvolu da ta dva lista s pseudonimima doda na svoj spisak dokaznih predmeta prema pravilu 65ter.¹² Za svjedoka RM-089 tužilaštvo na usvajanje nudi izjavu tog svjedoka MKSJ-u od 16. aprila 2000.¹³ Nadalje, tužilaštvo za istog svjedoka traži upotrebu pseudonima, navodeći da je takva mjera neophodna kako bi se svjedok zaštitio od stvarnih opasnosti po bezbjednost svjedoka lično, kao i bezbjednost porodice tog svjedoka.¹⁴

4. U svom odgovoru na Zahtjev za uvođenje zaštitnih mjera, odbrana navodi da nisu raspoložive dovoljne informacije kako bi se utvrdilo na kojim su objektivnim činjenicama zasnovani strahovi svjedoka RM-089, a da bi se odobravanjem takvih mjera ugrozilo pravo optuženog na javno suđenje.¹⁵

III. MJERODAVNO PRAVO

(a) Dodavanje na spisak dokaznih predmeta prema pravilu 65ter

5. Vijeće podsjeća i poziva se na mjerodavno pravo koje regulira dodavanja na spisak dokaznih predmeta prema pravilu 65ter, a koje je izneseno u jednoj ranijoj odluci.¹⁶

(b) Pravilo 92bis

6. Vijeće podsjeća i poziva se na mjerodavno pravo koje regulira usvajanje dokaznog materijala prema pravilu 92bis Pravilnika, a koje je izneseno u jednoj ranijoj odluci.¹⁷

(c) Usvajanje povezanih dokaznih predmeta

7. Kada je riječ o mjerodavnom pravu koje se odnosi na usvajanje povezanih dokaznih predmeta u spis, Vijeće podsjeća i poziva se na jednu svoju raniju odluku u kojoj se to pitanje rješava.¹⁸

¹¹ Zahtjev, par 8, 12.

¹² Zahtjev, par. 13.

¹³ Zahtjev, par. 15.

¹⁴ Zahtjev za zaštitne mjere, par. 3, 5-8.

¹⁵ Odgovor na zahtjev za zaštitne mjere, par. 6-12.

¹⁶ Odluka o drugom zahtjevu tužilaštva za izmjenu spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, 27. juni 2012., par. 5-6.

¹⁷ Odluka po trećem zahtjevu tužilaštva za prihvaćanje dokaza na osnovu pravila 92bis: svjedoci u vezi sa Sarajevom, 19. oktobar 2012., (dalje u tekstu: Odluka po trećem zahtjevu na osnovu pravila 92bis), par. 5-7.

¹⁸ Odluka po zahtjevu tužilaštva da se uvrsti u spis svjedočenje svjedoka RM-266 na osnovu pravila 92quater, 22. juli 2012., par. 13.

(d) Zaštitne mjere

8. Vijeće podsjeća i poziva se na mjerodavno pravo koje se odnosi na zaštitne mjere, izneseno u jednoj ranijoj odluci.¹⁹

IV. DISKUSIJA(a) Dodavanje na spisak dokaznih predmeta prema pravilu 65ter

9. Kada je riječ o zahtjevu tužilaštva da na svojoj spisak dokaznih predmeta prema pravilu 65ter doda listove sa pseudonimima svjedoka RM-014 iz predmeta *Tužilac protiv Brđanina i Tužilac protiv Stanišića i Župljanina* u svrhu koja je ograničena na identifikaciju svjedoka RM-014 kao svjedoka koji je dao te iskaze, Vijeće nalazi da je u interesu pravde da se tako postupi. Vijeće ovim odobrava taj zahtjev.

(b) Pravilo 92 bisi. Preliminarna pitanja

10. Tužilaštvo je zatražilo privremeno usvajanje u spis izjava Svjedoka na osnovu toga što njihova potvrda iz pravila 92bis(B) Pravilnika još nije dobivena. Vijeće napominje da je poželjnije da izjave svjedoka budu potvrđene prije nego što budu ponuđene na usvajanje u spis, ali da je Vijeće već privremeno u spis usvajalo nepotvrđene izjave svjedoka u očekivanju dobivanja njihove formalne potvrde u skladu s pravilom 92bis(B).²⁰ Vijeće smatra da takva praksa ne krši zaštitne mjere iz pravila 92bis.

ii. Relevantnost i dokazna vrijednost

11. Vijeće smatra svjedočenje svjedoka RM-014 i svjedoka RM-089 relevantnim za navode o krivičnim djelima u Kotor Varoši i okolini tokom proljeća i ljeta 1992., iz tačaka 1, 3, 6 i 8 Optužnice. Povrh toga, nakon pregleda predloženih svjedočenja, Vijeće napominje kako se čini da ona posjeduju unutarnju dosljednost i da su izložena na koherentan način, i zaključuje da ispunjavaju uvjete navedene u pravilu 89(C) Pravilnika.

iii. Prihvatljivost u skladu s pravilom 92bis

12. Vijeće će sada ocijeniti prihvatljivost svjedočenja svjedoka u skladu s pravilom 92bis. Vijeće smatra da predloženo svjedočenje svjedoka RM-014 prvenstveno relevantno u odnosu na

¹⁹ Odluka po zahtjevu tužilaštva za zaštitne mjere za svjedokinju RM-115, 15. avgust 2012., par. 3-6.

²⁰ Odluka po trećem zahtjevu na osnovu pravila 92bis, par. 27 zajedno s referencama.

politički i vojni kontekst na području Kotor Varoši. Vijeće, nadalje, nalazi da se svjedočenja oba svjedoka odnose na uticaj zločina na žrtve. Svjedok RM-014 opisuje otvaranje vatre i ranjavanja civila, te sastanke između tri najveće političke stranke u svrhu održavanja mira na području Kotor Varoši. Svjedok RM-089 opisuje uticaj inkriminiranih srpskih vojnih aktivnosti na svoju porodicu i svoje selo. Uz to, Vijeće napominje da su drugi svjedoci svjedočili o činjenicama sličnim onima koje opisuje svjedok RM-089, uključujući svjedoka RM-802 i svjedoka RM-009, koji su već svjedočili u skladu s pravilom 92ter,²¹ i svjedoka Elvedina Pašića, mještana Hrvana, koji je svjedočio *viva voce*,²² pri čemu su svi svjedočili o krivičnim djelima za koja se navodi da su ih srpske snage počinile u Kotor Varoši. Vijeće ne nalazi da postoji ijedan faktor protiv usvajanja u spis dokaznog materijala ova dva svjedoka u skladu s pravilom 92bis Pravilnika.

13. Odvagavši u gornjem tekstu raspravljene faktore, Vijeće smatra da su izjave ovih Svjedoka prihvatljive na osnovu Pravila 92bis, pod uslovom da ovjere koje još nedostaju budu podnesene.

iv. Povezani dokazni predmeti

14. Vijeće smatra da su listovi sa pseudonimima svjedoka RM-014 iz predmeta *Tužilac protiv Brđanina* i *Tužilac protiv Stanišića i Župljanina* neophodni za identifikaciju tog svjedoka i da utoliko predstavljaju neodvojiv dio iskaza svjedoka. Listovi sa pseudonimima se stoga usvajaju u spis predmeta.

v. Pridržavanje Smjernica

15. Tužilaštvo želi ponuditi na usvajanje dijelove transkripata za svjedoka RM-014 iz ranijih iskaza tog svjedoka u drugim predmetima. Uzimajući posebno u obzir da tužilaštvo želi na usvajanje u spis ponuditi ograničene dijelove transkripata iz dva ranija predmeta, koji nadopunjuju dokaze iz izjave svjedoka, Vijeće ocjenjuje da je predlaganje tih transkripata na usvajanje u spis u skladu sa smjernicama Vijeća.²³

(c) Zaštitne mjere za svjedoka RM-089

16. Vijeće podsjeća na svoj zaključak da za opravdanost zaštitnih mjera nije neophodno da postoji konkretna prijetnja zlostavljanjem u odnosu na svjedoke, njihove porodice ili imovinu. Strana u postupku koja traži zaštitne mjere mora ipak pokazati da postoji objektivno zasnovana opasnost po sigurnost ili dobrobit svjedoka ili svjedokove porodice ukoliko javnost sazna da je

²¹ Svjedok RM-802, T. 4518-4538, 4588-4660, svjedok RM-009, T. 7952-8033

²² Svjedok Elvedin Pašić, T. 537-612, 616-641.

²³ T. 106-110, 137-138, 194, 315-325, 525-532.

svjedok svjedočio pred Međunarodnim sudom.²⁴ Na osnovu ocjene argumentacije tužilaštva u vezi sa životnim okolnostima svjedoka RM-089 i deklaracije istražitelja u kojoj je zabilježena zabrinutost svjedoka, Vijeće se uvjerilo da takva objektivno zasnovana opasnost postoji. Svjedok RM-089 bio je svjedok intenziviranja srpskih vojnih aktivnosti i zločina na području Kotor Vareši o kojima je riječ u Optužnici, što je svjedoka navelo da se sakrije u šumu. Vijeće smatra da priroda svjedočenja svjedoka RM-089 ima potencijal da izazove neprijateljstvo lica koja žive na tom području gdje nekolicina članova svjedokove porodice i dalje živi. Vijeće stoga u ovom slučaju smatra da pravo optuženog na javno suđenje nema veću težinu od potrebe da se osigura zaštita svjedoka RM-089.

V. DISPOZITIV

17. Iz gore navedenih razloga, na osnovu pravila 75(A), 89 i 92 *bis* Pravilnika, Vijeće

ODOBRAVA Zahtjev;

U odnosu na

(i) *Svjedoka RM-014*

USLOVNO USVAJA u spis, **POD PEČATOM**, izjavu svjedoka RM-014 od 25. maja 1997., koja nosi ERN brojeve 0050-7035-0050-7050, učitane u elektronski sistem za vođenje suđenja kao br. 28712 po pravilu 65*ter*, do dostavljanja u spis odgovarajuće ovjere i deklaracije u skladu s pravilom 92*bis*(B);

ODOBRAVA dodavanje listova sa pseudonimima svjedoka RM-014 iz predmeta br. IT-99-36-T i IT-08-91-T na spisak dokaznih predmeta tužilaštva po pravilu 65*ter*;

USVAJA u spis, **POD PEČATOM**,

- (a) iskaze svjedoka RM-014 u predmetima *Tužilac protiv Brđanina*, predmet br. IT-99-36-T, T. 17685:2 – 17685:12, 17689:8 – 17690:1, 17713:6 – 17714:25 i *Tužilac protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina*, predmet br. IT-08-91-T, T. 532:23 – 534:4, 542:16 – 542:25;
- (b) listove sa pseudonimima za svjedoka RM-014 u predmetima br. IT-99-36-T i IT-08-91-T, koji su učitani u elektronski sistem za vođenje suđenja kao brojevi 28715 i 28716 prema pravilu 65*ter*;

²⁴ *Vidi* Odluka po zahtjevu tužilaštva za zaštitne mjere za svjedokinju RM-115, 15. avgust 2012., par. 5-6.

(ii) Svjedoka RM-089

ODOBRAVA Zahtjev za zaštitne mjere za svjedoka RM-089 i **NALAŽE** da se svjedok RM-089 tokom ostatka postupka identifikuje pomoću pseudonima;

USLOVNO USVAJA u spis, **POD PEČATOM**, izjavu svjedoka RM-089 od 16. aprila 2000., koja nosi ERN brojeve 0094-2946-0094-2954, učitano u elektronski sistem za vođenje suđenja kao br. 28717 po pravilu 65ter, do dostavljanja u spis odgovarajuće ovjere i deklaracije u skladu s pravilom 92bis(B);

UPUĆUJE tužilaštvo da dostavi u spis odgovarajuće ovjere i deklaracije uz izjave svjedoka RM-014 i svjedoka RM-089;

UPUĆUJE tužilaštvo da sve gore navedene dokumente učita u elektronski sistem za vođenje suđenja u roku od dvije sedmice;

TRAŽI od Sekretarijata da usvojenim dokumentima dodijeli brojeve dokaznih predmeta i obavijesti strane u postupku i Vijeće koji su im brojevi dodijeljeni.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié
predsjedavajući

Dana 18. septembra 2013.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]